

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Ludmila Valentová v právní věci žalobkyně **M. K.** zastoupené Jolanou Přibíkovou, bytem Úvalská 12, 360 09 Karlovy Vary, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení,** se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 2. 2002, č. j. xxx,

takto:

I. Žaloba se **zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení (dále jen „žalovaná“) ze dne 1. 2. 2002, č. j. xxx, byla zamítnuta žádost žalobkyně o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb. (dále jen „zákon“), kterou žalobkyně uplatnila jako pozůstalá po účastníku národního boje za osvobození – J. C., nar. dne xxx 1921. Žalovaná odůvodnila své rozhodnutí tím, že žalobkyně nebyla manželkou pana J. C., nýbrž jeho družkou.

Proti uvedenému rozhodnutí žalované podala podle § 7 odst. 4 zák. č. 261/2001 Sb. žalobkyně včas opravný prostředek k Vrchnímu soudu v Praze, ve kterém namítá, že pan J. C. žádal o povolení ke sňatku s žalobkyní, a to prakticky po celé trvání základní vojenské základní služby. Sňatek mu však v důsledku jeho aktivního zapojení do boje proti fašismu nebyl povolen. Následně byl zajat a převezen do zajateckého tábora, kde zemřel.

Z uvedeného opravného prostředku je zřejmá vůle žalobkyně, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno.

Žalovaná ve vyjádření k opravnému prostředku poukázala na právní úpravu možnosti poskytnutí jednorázové peněžní částky vdovám a vdovcům po účastníku národního boje za osvobození a zdůraznila, že v případě žalobkyně nedošlo k uzavření manželství. Žalobkyně tak podle žalované není oprávněnou osobou ve smyslu § 3 odst. 1 zákona, a proto žalovaná navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí potvrdil.

Uvedená právní věc vedená u Vrchního soudu v Praze pod sp. zn. 5 A 510/2002 byla tímto soudem postoupena Nejvyššímu správnímu soudu s poukazem na ustanovení § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.). Podle uvedeného ustanovení věci správního soudnictví, v nichž nebylo rozhodnuto do dne účinnosti s. ř. s. (do 1. 1. 2003) a v nichž byla dána věcná příslušnost k řízení vrchním soudům nebo Nejvyššímu soudu, převezme a dokončí Nejvyšší správní soud.

Podle § 129 odst. 2 s. ř. s. postupuje Nejvyšší správní soud v tomto řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. (řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu). Účinky procesních úkonů v těchto řízeních učiněných zůstávají zachovány a posoudí se přiměřeně podle ustanovení s. ř. s.

Nejvyšší správní soud proto podaný opravný prostředek posoudil jako žalobu proti rozhodnutí správního orgánu.O této skutečnosti, stejně jako o možnosti navrhnout důkazy k prokázání žalobních námitek (žalobních bodů), byli účastníci poučeni. Účastníci dále souhlasí, aby řízení ve věci samé bylo dokončeno bez nařízení jednání.

Nejvyšší správní soud neshledal žalobu důvodnou.

Podle ustanovení § 1 odst. 2 zák. č. 261/2001 Sb. se tento zákon vztahuje i na vdovy a vdovce po účastníku národního boje za osvobození, pokud jsou občany České republiky, jejichž manželství trvalo v době účasti manžela v národním boji za osvobození nebo bylo z důvodu nemožnosti uzavřít manželství uzavřeno nejpozději do 31. prosince 1945 a jejichž manžel buď padl nebo kdykoliv později zemřel. Pan J.C. byl účastníkem národního boje za osvobození, což žalobkyně prokázala osvědčením Ministerstva obrany podle § 8 zák. č. 255/1946 Sb. ze dne 5. 2. 2001. Z podání žalobkyně však jednoznačně vyplývá, že její manželství s J. C. nebylo nikdy uzavřeno. Na této skutečnosti nic nemění ani to, již byly podniknuty zcela vážně míněné kroky směřující k jeho uzavření.

Zákon č. 261/2001 Sb. nemůže napravit všechno bezpráví, které se událo po dobu nacistické okupace Československa. Tento zákon přiznává jednorázovou peněžní částku vedle účastníků národního boje za osvobození pouze určitým přesně popsaným skupinám blízkých osob, i když je zřejmé, že další osoby, které v této době v individuálních případech podobně trpěly, zůstaly opomenuty. Jelikož není možné posuzovat nárok na jednorázovou peněžní částku podle individuálního utrpení, je nutné vycházet z podmínek, které jsou upraveny v daném zákoně. Mezi těmito podmínkami pro poskytnutí jednorázové peněžní částky je i uzavření manželství s účastníkem národního boje za osvobození. Tuto podmínku však žalobkyně nesplňuje. Proto bylo rozhodnuto, jak shora uvedeno.

Účastníkům nebyla přiznána náhrada nákladů řízení, když žalobkyně neměla v řízení úspěch a žalované (správnímu orgánu),která by podle výsledku řízení měla na jejich náhradu právo, podle obsahu spisu náklady řízení nevznikly (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. června 2003

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu